നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

[2020] 12 എസ്.സി.ആർ 956

എം/എസ് ഫെർട്ടിക്കോ മാർക്കറ്റിംഗ് ആൻഡ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും മുതലായവർ.

v.

സെൻട്രൽ ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷനും മറ്റൊരാളും മുതലായവർ.

(2020 ലെ ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 760-764)

2020 നവംബർ 17

[ജസ്റ്റിസ് എ.എം ഖാൻവിലകറും ജസ്റ്റിസ് ബി.ആർ ഗവായിയും]

ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ആക്ട്, 1946:

വകുപ്പ് 6 – പ്രകാരമുള്ള അനുമതി – സാധ്യത - ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 120B, 420 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റങ്ങളും, അഴിമതി നിരോധന നിയമം (പി.സി ആക്ട്), 1988-ലെ വകുപ്പ്13(2) വകുപ്പ് 13(1)(d)-യുമായി ചേർത്ത് വായിക്കുമ്പോൾ, പ്രകാരമുള്ള കുറ്റങ്ങളും ആരോപിച്ച് സി.ബി.ഐ. ഒരു എഫ്.ഐ.ആർ. (FIR) രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു - കൽക്കരി വാങ്ങുന്ന കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർക്കും അജ്ഞാതരായ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും എതിരെയായിരുന്നു കേസ് - അന്വേഷണത്തിനിടെ, ഗൂഢാലോചനയിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിലെ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പങ്കുണ്ടെന്ന് കണ്ടെത്തി - കൽക്കരി വാങ്ങുന്ന കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർക്കെതിരെയും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെയും, പി.സി. ആക്ടിലെ വകുപ്പ്19 പ്രകാരം പ്രോസിക്യൂഷൻ അനുമതി (sanction) ലഭിച്ച ശേഷം കുറ്റപത്രം സമർപ്പിച്ചു - ക്രിമിനൽ നടപടികൾ റദ്ദാക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് സി.ആർ.പി.സി. വകുപ്പ് 482 പ്രകാരം ഹർജികൾ സമർപ്പിച്ചു - അന്വേഷണം പൂർത്തിയാക്കിയ ശേഷം നൽകുന്ന പോസ്റ്റ്-ഫാക്ടോ സമ്മതം വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സാധുവാണെന്ന് കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി സിംഗിൾ ജഡ്ജി ഹർജികൾ തള്ളി - സുപ്രീം കോടതിയിൽ അപ്പീൽ നൽകി - വിധിച്ചു: സ്വകാര്യ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സമ്മതം ആവശ്യമില്ല, അതിനാൽ അവർക്കെതിരെ

എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് തടസ്സമില്ല - ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, സംസ്ഥാന സർക്കാർ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം നൽകിയ പോസ്റ്റ്-ഫാക്ടോ സമ്മതം സാധുവാണ് - കൂടാതെ, വകുപ്പ് 6 പ്രകാരമുള്ള മുൻകൂർ സമ്മതത്തിന്റെ അഭാവം തങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും ദോഷം വരുത്തി എന്നോ നീതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു എന്നോ തെളിയിക്കാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല - ഹൈക്കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലുള്ള മറ്റ് വിഷയങ്ങളിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനായി കേസ് ഹൈക്കോടതിയിലേക്ക് തിരികെ അയച്ചു - ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമം, 1973 – വകുപ്പ് 482.

അപ്പീലുകൾ തീർപ്പാക്കികൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു: 1. ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ആക്ടിലെ (ഡി.എസ്.പി.ഇ ആക്ട്) വകുപ്പ് 5 പ്രകാരം, കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ (ഡി.എസ്.പി.ഇ) അംഗങ്ങളുടെ അധികാരപരിധിയും അധികാരങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കപ്പുറം ഒരു സംസ്ഥാനത്തേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, ഡി.എസ്.പി.ഇ ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനം അത്തരം വ്യാപ്തിക്ക് സമ്മതം നൽകാതെ അത് അനുവദനീയമല്ല. ഭരണഘടനയുടെ അടിസ്ഥാന ഘടനകളിലൊന്നായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന ഭരണഘടനയുടെ ഫെഡറൽ സ്വഭാവത്തിന് അനുസൃതമായാണ് ഈ വ്യവസ്ഥകൾ എന്നത് വ്യക്തമാണ്. ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം, അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ, അതുപോലെ തന്നെ അതേ ഇടപാടിൽ സംഭവിച്ചതും അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതുമായ എല്ലാ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ശ്രമങ്ങൾ, പ്രേരണകൾ, ഗൂഢാലോചനകൾ എന്നിവ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി

ഡി.എസ്.പി.ഇ അംഗങ്ങളുടെ അധികാരപരിധി സംസ്ഥാനം മുഴുവനും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു പൊതു സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, ഈ സമ്മതത്തിന് ഒരു നിബന്ധനയുണ്ട്: സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയില്ലാതെ അത്തരം അന്വേഷണങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടില്ല. [ഖണ്ഡിക 11, 13]

2. സ്വകാര്യ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അവർക്കെതിരെ എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് തടസ്സമില്ല, കാരണം ഡി.എസ്.പി.ഇ ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം പ്രത്യേക സമ്മതം ആവശ്യമില്ല. 1989 ജൂൺ 15-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം ഒരു പൊതു സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് വഴി അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളും, അതേ ഇടപാടിൽ സംഭവിച്ചതോ അല്ലെങ്കിൽ അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതോ ആയ മറ്റ് കുറ്റകൃത്യങ്ങളും അന്വേഷിക്കുന്നതിന് ഡി.എസ്.പി.ഇ അംഗങ്ങൾക്ക് ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം മുഴുവൻ അധികാരപരിധി നൽകുന്നു. അതിനാൽ, അഴിമതി നിരോധന നിയമപ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും, അതേ ഇടപാടിൽ നടന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതോ ആയ ഐ.പി.സി. പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്കെതിരെ എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് ഡി.എസ്.പി.ഇ അംഗങ്ങൾക്ക് എല്ലാ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും ഉണ്ട്. അതുകൊണ്ട്, സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ സമർപ്പിച്ച അപ്പീലുകളിൽ കഴമ്പില്ല. [ഖണ്ഡിക 13]

3.1. നിലവിലെ കേസിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം,

തുടക്കത്തിൽ അവരെ എഫ്.ഐ.ആറിൽ പ്രതികളായി ചേർത്തിരുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും, അന്വേഷണ വേളയിൽ അവരുടെ പേരുകൾ ഉയർന്നു വരികയും, കുറ്റപത്രം സമർപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പായി 2012 മെയ് 31-ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം അഴിമതി നിരോധന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 19 പ്രകാരം അവരുടെ പ്രോസിക്യൂഷന് അനുമതി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. കൂടാതെ, 2018 സെപ്റ്റംബർ 7-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി ഡി.എസ്.പി.ഇ ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം ഉദ്യോഗസ്ഥരെ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി അധികാരികൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ പോസ്റ്റ്-ഫാക്ടോ സമ്മതം നൽകി എന്നതും തർക്കമില്ലാത്ത കാര്യമാണ്. [ഖണ്ഡിക 14]

3.2. നിലവിലുള്ള പൊതുസമ്മതത്തിനു പുറമേ, വകുപ്പ് 6 പ്രകാരമുള്ള മുൻകൂർ സമ്മതം തങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകമായി ലഭിക്കാത്തത് മൂലം എന്തെങ്കിലും ദോഷം സംഭവിച്ചു എന്നതിനോ അല്ലെങ്കിൽ നീതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു എന്നതിനോ ഉള്ള വാദങ്ങൾ ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകിയിട്ടില്ല. ഡി.എസ്.പി.ഇ ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽ നിന്ന് മുൻകൂർ സമ്മതം ലഭിക്കാത്തതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തലിൽ ഇടപെടാൻ കാരണങ്ങളില്ല. [ഖണ്ഡിക 19, 21]

*എച്ച്. എൻ. ഋഷ്ബദും ഇന്ദർ സിങ്ങും v. ദ സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഡൽഹി [***1955] 1 എസ്.സി.ആർ. 1150;** *സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് കർണ്ണാടക v. കുപ്പുസ്വാമി ഗൗണ്ടറും മറ്റുള്ളവരും* **(1987) 2 എസ്.സി.സി. 74 : [1987] 2 എസ്.സി.ആർ. 295;** *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ v. പ്രകാശ് പി. ഹിന്ദുജും മറ്റൊരാളും* **(2003) 6 എസ്.സി.സി. 195 : [2003] 1 സപ്ലിമെന്റ് എസ്.സി.ആർ. 307;** *കൻവാൽ തനുജ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ബിഹാറും മറ്റുള്ളവരും* **(2020) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ എസ്.സി. 395 - ആശ്രയിച്ചു**.

മിസ്. മായാവതി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും **(2012) 8 എസ്.സി.സി. 106 : [2012] 7 എസ്.സി.ആർ. 33 - പരാമർശിച്ചു**.

4. ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന് രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾ റഫർ ചെയ്തപ്പോൾ, ചോദ്യം നമ്പർ 1-ന് ഉത്തരം നൽകിയ ശേഷം മാത്രമേ ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവയിൽ തീരുമാനമെടുക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന് സിംഗിൾ ജഡ്ജി നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് കേസ് സിംഗിൾ ജഡ്ജിക്ക് തിരികെ നൽകിയ ശേഷം, ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവയ്ക്ക് ഉത്തരം നൽകാൻ സിംഗിൾ ജഡ്ജി ബാധ്യസ്ഥനായിരുന്നു. എന്നാൽ, ആക്ഷേപകരമായ ഉത്തരവിൽ, ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവ സിംഗിൾ ജഡ്ജി ഒട്ടും കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനാൽ, ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവ മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനായി കേസ് സിംഗിൾ ജഡ്ജിക്ക് തിരികെ അയക്കുന്നു. വിഷയത്തിന്റെ മെറിറ്റ് ഇതുവരെ പരിഗണിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, ഇരു പാർട്ടികൾക്കും ലഭ്യമായ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും തുറന്നുവെക്കുന്നു. [ഖണ്ഡിക 22, 23]

<u>കേസ് നിയമ പരാമർശം</u>

[2012] 7 എസ്.സി.ആർ. 33	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 8
[1955] 1 എസ്.സി.ആർ 1150	ആശ്രയിച്ചു	ഖണ്ഡിക 15
[1987] 2 എസ്.സി.ആർ. 295	ആശ്രയിച്ചു	ഖണ്ഡിക 16
[2003] 1 സപ്ലിമെന്റ് എസ്.സി.ആർ. 307	ആശ്രയിച്ചു	ഖണ്ഡിക 17

ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ അധികാരിത: 2020 ലെ ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 760-764.

ക്രിമിനൽ മിസ്. കേസ് നമ്പർ 4253, 4251, 4252, 4250, 4446/2012 എന്നിവയിൽ അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതി, ലഖ്നൗ ബെഞ്ച്, 2019 ഓഗസ്റ്റ് 14-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായവും ഉത്തരവും.

കൂടെ

ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 765-767, 768-769, 770-774, 775-777, 778-785/2020 എന്നിവയോടൊപ്പം.

അഡീഷണൽ സോളിസിറ്റർ ജനറൽ എസ്. വി. രാജു, സീനിയർ അഡ്വ. അജിത് കുമാർ സിൻഹ, അഡ്വ. ഐശ്വര്യ സിൻഹ, അഡ്വ. സൃജൻ സിൻഹ, അഡ്വ. നീരജ് ശർമ്മ, അഡ്വ. അംബോജ് കുമാർ സിൻഹ, അഡ്വ. അമിത് ആനന്ദ് തിവാരി, അഡ്വ. മിസ് ശകുൻ ശർമ്മ, അഡ്വ. മേരി മിറ്റ്സി, അഡ്വ. മിസ് ദേവയാനി ഗുപ്ത, അഡ്വ. എ. കെ. ദേ, അഡ്വ. അനുജ് ചൗഹാൻ, അഡ്വ. മിസ് അനന്യ ദേ, അഡ്വ. പ്രമിത് സക്സേന, അഡ്വ. മനൻ പോപ്ലി, അഡ്വ. കുഷ് ചതുർവേദി, അഡ്വ. ദിവ്യാൻഷ് രതി, അഡ്വ. അരവിന്ദ് കുമാർ ശർമ്മ, അഡ്വ. അശ്വനി കുമാർ ദുബെ, അഡ്വ. മനീഷ് കുമാർ, അഡ്വ. അമിത് ശർമ്മ, അഡ്വ. ദിപേഷ് സിൻഹ, അഡ്വ. മിസ് പല്ലവി ബറുവ എന്നിവർ ഹാജരായ കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതി വിധി പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് ബി.ആർ ഗവായ്.

1. അനുമതി നൽകി.

2. ഈ അപ്പീലുകളെല്ലാം അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയിലെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി 2019 ഓഗസ്റ്റ് 14-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച പൊതുവായ വിധിന്യായത്തെയും ഉത്തരവിനെയും ചോദ്യം ചെയ്യുന്നവയാണ്. ഈ അപ്പീലുകൾക്ക് കാരണമായ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ താഴെക്കൊടുക്കുന്നു:

2007 ഒക്ടോബർ 18-ന് കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് ഒരു പുതിയ നയം അവതരിപ്പിച്ചു, അതനുസരിച്ച് കൽക്കരി കമ്പനികളും കൽക്കരി വാങ്ങുന്നവരും തമ്മിൽ ഇന്ധന വിതരണ കരാറിൽ (ഇനിമേൽ

‘എഫ്.എസ്.എ.’ എന്ന് വിളിക്കുന്നു) ഏർപ്പെടേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഈ നയത്തിന്റെ തുടർച്ചയായി, 2008 ഏപ്രിൽ 30-ന്, എസ്.എൽ.പി. (സി.ആർ.എൽ.) നമ്പർ 8342-46/2019-ൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്ത അപ്പീലുകളിലെ അപ്പീൽവാദികളും കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡും തമ്മിൽ ഒരു എഫ്.എസ്.എ. ഒപ്പുവെച്ചു. 2011 മാർച്ച് 25-ന്, സി.ബി.ഐ. ഫെർട്ടിക്കോ മാർക്കറ്റിംഗ് ആൻഡ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിന്റെ ഫാക്ടറി പരിസരത്ത് ഒരു സംയുക്ത മിന്നൽ പരിശോധന നടത്തി. എഫ്.എസ്.എ. പ്രകാരം വാങ്ങിയ കൽക്കരി കരിഞ്ചന്തയിൽ വിറ്റതായി കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ, അജ്ഞാതരായ സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ഒത്തുകൂടിയാണ് ഇത് ചെയ്തതെന്നും, അതുവഴി കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് 36.28 കോടി രൂപയുടെ നഷ്ടം സംഭവിച്ചതായും സി.ബി.ഐ. കണ്ടെത്തി. അതനുസരിച്ച്, 2011 ഏപ്രിൽ 13-ന്, ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 120B, 420 എന്നിവ പ്രകാരവും, അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988-ലെ (ഇനിമേൽ ‘പി.സി. ആക്ട്’ എന്ന് വിളിക്കുന്നു) വകുപ്പ് 13(1)(d) ചേർത്ത് വായിക്കുന്ന വകുപ്പ് 13(2) പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചുമത്തി പരാതിയിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ മെസേഴ്സ് ഫെർട്ടിക്കോ മാർക്കറ്റിംഗ് ആൻഡ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിന്റെ ഡയറക്ടർ അനിൽ കുമാർ അഗർവാൾ, ജില്ലാ ചന്ദൗലിയിലെ ജില്ലാ ഇൻഡസ്ട്രീസ് സെന്ററിലെ (ഡി.ഐ.സി.) അജ്ഞാത ഉദ്യോഗസ്ഥർ, അതുപോലെ മധ്യപ്രദേശിലെ സിൻഗ്രൗലിയിലെ നോർത്തേൺ കോൾഫീൽഡ്സ് ലിമിറ്റഡിലെ (എൻ.സി.എൽ.) അജ്ഞാത ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവർക്കെതിരെ സി.ബി.ഐ. ഒരു എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു.

3. അന്വേഷണത്തിനിടെ, ഡി.ഐ.സി. ചന്ദൗലിയിലെ അന്നത്തെ ജനറൽ മാനേജർ റാം ജി സിംഗ്, ഡി.ഐ.സി. ചന്ദൗലിയിലെ അസിസ്റ്റന്റ് മാനേജർ യോഗേന്ദ്ര നാഥ് പാണ്ഡെ എന്നീ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഗൂഢാലോചനയിൽ പങ്കാളികളാണെന്ന് കണ്ടെത്തി. ഈ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരും തങ്ങളുടെ ഔദ്യോഗിക പദവി ദുരുപയോഗം ചെയ്യുകയും, പ്രതികളായ

കമ്പനികളുടെ പ്രവർത്തന സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് വഞ്ചനാപരമായും സത്യസന്ധമല്ലാത്ത രീതിയിലും കള്ള സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടുകൾ അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അതുവഴി, സാമ്പത്തിക നേട്ടം ലഭിക്കുന്നതിനായി നോർത്തേൺ കോൾഫീൽഡ്സ് ലിമിറ്റഡിനെ സബ്സിഡി നിരക്കിൽ കൽക്കരി വിതരണം ചെയ്യാൻ സത്യസന്ധമല്ലാത്ത രീതിയിൽ പ്രേരിപ്പിച്ചു എന്നും അന്വേഷണത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടു.

4. 2012 മെയ് 31-ന്, പി.സി. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 19 പ്രകാരം ഈ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യുന്നതിന് കഴിവുള്ള അധികാരി അനുമതി നൽകി. ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 420, 467, 468, 471 എന്നിവയോടൊപ്പം വകുപ്പ് 120B ചേർത്തുള്ള കുറ്റങ്ങൾ ചുമത്തി 2012 മെയ് 31-ന് അപ്പീൽവാദികൾക്കെതിരെ കുറ്റപത്രം സമർപ്പിച്ചു. വിവിധ ഹർജിക്കാർ സി.ആർ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 482 പ്രകാരം ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്തുകൊണ്ട്, കുറ്റപത്രം/സമൻ ഉത്തരവ്, അതുപോലെ സ്പെഷ്യൽ ജഡ്ജി, അഴിമതി വിരുദ്ധ വിഭാഗം, സി.ബി.ഐ.ക്ക് മുമ്പാകെയുള്ള തുടർന്നുള്ള നടപടികൾ എന്നിവ റദ്ദാക്കണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ച് ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിച്ചു. ഹൈക്കോടതിയിലെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി 2015 ഫെബ്രുവരി 24-ലെ തന്റെ ഉത്തരവിലൂടെ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുന്നതിനായി താഴെ പറയുന്ന നാല് ചോദ്യങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചു:

> *ചോദ്യം നമ്പർ 1: ഈ കേസുകളിലെ സി.ബി.ഐ. നടത്തിയ അന്വേഷണം ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പാലിക്കാത്തതിനാൽ നിയമവിരുദ്ധവും അധികാരപരിധിയില്ലാത്തതും ആണോ? എങ്കിൽ, അതിന്റെ ഫലം എന്തായിരിക്കും?*
>
> *ചോദ്യം നമ്പർ 2: കരാർ ലംഘനത്തെ (എഫ്.എസ്.എ.) മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കേസുകൾ ബഹുഭൂരിപക്ഷവും സിവിൽ*

സ്വഭാവമുള്ളതാണോ, അതിനാൽ ക്രിമിനൽ പ്രോസിക്യൂഷനുകൾ റദ്ദാക്കാൻ ബാധ്യതയുണ്ടോ?

ചോദ്യം നമ്പർ 3: ഹർജിക്കാർക്കെതിരെ ക്രിമിനൽ പ്രോസിക്യൂഷനുകൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിൽ സി.ബി.ഐ. തുല്യതയുടെ തത്വം (doctrine of parity) പാലിച്ചില്ലേ? എങ്കിൽ, അതിന്റെ ഫലം എന്തായിരിക്കും?

ചോദ്യം നമ്പർ 4: എൻ.സി.എൽ. ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ അഭാവത്തിൽ, ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 120-ബി പ്രകാരമുള്ള ക്രിമിനൽ ഗൂഢാലോചന കുറ്റം നിലനിൽക്കുമോ?

മേൽപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച ശേഷം, മറ്റൊരു സിംഗിൾ ജഡ്ജി, കുറ്റാരോപിതനെ പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ അനുമതി നൽകുമ്പോൾ, അന്വേഷണത്തിനുള്ള അനുമതിയും നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടതായി ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി വിധിന്യായത്തിൽ കണ്ടെത്തി. മുമ്പ് മറ്റൊരു വിദഗ്ധ സിംഗിൾ ജഡ്ജി സ്വീകരിച്ച ഈ നിലപാടിനോട് വിയോജിപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ച അദ്ദേഹം, ഈ കേസിൽ സി.ബി.ഐ. നടത്തിയ അന്വേഷണം യു.പി. ഗവൺമെന്റിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി/സമ്മതം ഇല്ലാതെ ആയതിനാൽ, ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ആക്ട്, 1946-ലെ (ഡി.എസ്.പി.ഇ ആക്ട്) വകുപ്പ് 6-ന്റെ നിർബന്ധിത വ്യവസ്ഥയുടെ ലംഘനമാണ് എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അതിനാൽ, അന്വേഷണം അന്തർലീനമായ അധികാരപരിധിയില്ലായ്മയുടെ പരിഹരിക്കാനാവാത്ത പോരായ്മ നേരിടുന്നതായി അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എങ്കിലും, മുൻ സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ നിലപാടിനോട് തനിക്ക് വിയോജിപ്പ് ഉള്ളതിനാലും, ഈ വിഷയത്തിൽ നിർബന്ധിതമായ ഒരു മുൻവിധി (binding precedent) ഇല്ലാത്തതിനാലും, ചോദ്യം നമ്പർ 1, 2 എന്നിവ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന്റെ തീർപ്പിനായി റഫർ ചെയ്യുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി കണ്ടെത്തി. ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി തന്റെ 2015

ഫെബ്രുവരി 24-ലെ വിശദമായ ഉത്തരവിലൂടെ താഴെ പറയുന്ന രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന്റെ തീരുമാനത്തിനായി റഫർ ചെയ്തു:

1. *യു.പി. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെയും പങ്കാളിത്തമുള്ള ഇത്തരം കേസുകൾ, അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988 (49/1988) പ്രകാരമുള്ളതും, മേൽപ്പറഞ്ഞതോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ ശ്രമങ്ങൾ, പ്രേരണകൾ, ഗൂഢാലോചനകൾ, അതേ ഇടപാടിൽ സംഭവിച്ചതും അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതുമായ മറ്റു കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ എന്നിവ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 1989 ജൂൺ 15-ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, മുൻകൂർ അനുമതിയോ സമ്മതമോ ഇല്ലാതെ ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സ്വയമേവയുള്ള അധികാരപരിധി കണക്കിലെടുത്ത് സി.ബി.ഐക്ക് അന്വേഷിക്കാൻ കഴിയുമോ?*
2. *ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ സമ്മതം പൂർണ്ണമായി പാലിക്കാത്തതോ/ഇല്ലാത്തതോ ആയ അവസ്ഥ, സി.ആർ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 197 പ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ പി.സി. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 19 പ്രകാരമോ സംസ്ഥാന സർക്കാരോ അല്ലെങ്കിൽ കഴിവുള്ള അധികാരിയോ പ്രോസിക്യൂഷൻ അനുമതി നൽകുന്നതിലൂടെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുമോ?*

5. ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് തങ്ങളുടെ 2015 ജൂലൈ 6-ലെ വിധിന്യായവും ഉത്തരവും വഴി റഫറൻസിന് താഴെ പറയുന്ന രീതിയിൽ മറുപടി നൽകി:

> *"ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യത്തിന് ഞങ്ങളുടെ ഉത്തരം ഇതാണ്: ഈ കേസിൽ ലഭ്യമായ വസ്തുതകളുടെ തെറ്റായ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ചോദ്യം രൂപീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നതിനാൽ, 1989 ജൂൺ 15-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ്*

അന്വേഷണത്തിന് അനുമതി നൽകുന്നുണ്ടെന്നും, ഇത് സി.ബി.ഐ. സ്വയമേവ അധികാരം ഏറ്റെടുത്ത കേസല്ലെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ അതിന് മറുപടി നൽകുന്നു.

രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യം, ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി സംശയം ഉന്നയിക്കുകയും റഫറൻസിനായി രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യം രൂപീകരിക്കാൻ ഒരുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സത്യവാങ്മൂലം ക്ഷണിച്ചിട്ടില്ല എന്ന വസ്തുത കണക്കിലെടുത്ത് ഉത്തരം നൽകാതെ തിരികെ നൽകുന്നു.

രൂപീകരിച്ച രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉത്തരവുകളോടെ, നിയമപ്രകാരം നടപടികൾക്കായി പേപ്പറുകൾ ബന്ധപ്പെട്ട കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ വെക്കുക."

റഫറൻസിന് ഉത്തരം ലഭിച്ച ശേഷം, കേസ് വീണ്ടും ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജിക്ക് മുമ്പാകെ വന്നു. അദ്ദേഹം 2015 ഓഗസ്റ്റ് 17-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോട് ഒരു സത്യവാങ്മൂലം സമർപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. ഹൈക്കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട്, സംസ്ഥാന സർക്കാർ 2015 ഒക്ടോബർ 31-നും 2015 ഡിസംബർ 20-നും സത്യവാങ്മൂലങ്ങൾ ഫയൽ ചെയ്തു. ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി 2018 ഏപ്രിൽ 5-ന് താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരം ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

"ശ്രീ. പി.കെ. സിംഗ്, ബഹുമാനപ്പെട്ട എ.ജി.എ. (അഡീഷണൽ ഗവൺമെന്റ് അഡ്വക്കേറ്റ്) ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ച്, ഡൽഹി പോലീസ് സ്പെഷ്യൽ പ്രൊവിഷൻസ് ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 സംബന്ധിച്ച് 1983 ജൂൺ 15-ലെ വിജ്ഞാപനത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയും അർത്ഥവും സംബന്ധിച്ച് ആഭ്യന്തര വകുപ്പിലെ ഉത്തരവാദിത്തപ്പെട്ട സെക്രട്ടറിയുടെ സത്യവാങ്മൂലം ഫയൽ ചെയ്യാൻ പത്ത് ദിവസത്തെ സമയം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഈ കേസ് 2018 ഏപ്രിൽ 18-ലേക്ക് മാറ്റിവെക്കുന്നു."

6. 2018 ഏപ്രിൽ 5-ലെ ഉത്തരവ് അനുസരിച്ച്, ആഭ്യന്തര സെക്രട്ടറി വഴിയും പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, ആഭ്യന്തരം വഴിയും സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിവിധ സത്യവാങ്മൂലങ്ങൾ ഫയൽ ചെയ്തു. ഈ സത്യവാങ്മൂലങ്ങളിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ എടുത്ത നിലപാട് ഇതാണ്: 1989 ജൂൺ 15-ലെ വിജ്ഞാപനം അഴിമതി നിരോധന നിയമപ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ (ഇനിമേൽ 'ഡി.എസ്.പി.ഇ.' എന്ന് വിളിക്കുന്നു) അംഗങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങൾക്കും അധികാരപരിധിക്കും ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം മുഴുവൻ സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയില്ലാതെ അത്തരം അന്വേഷണം ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടില്ല എന്ന ഒരു നിബന്ധന അതിനുണ്ടായിരുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി എന്ന ഈ നിയന്ത്രണം, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ച് മാത്രമാണ്, ഏതെങ്കിലും സ്വകാര്യ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചല്ല എന്നും സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിലപാടെടുത്തു. കൂടാതെ, വിജ്ഞാപനത്തിൽ പറയുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്ത് അന്വേഷിക്കുന്നതിന് ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ട് പ്രകാരമുള്ള കഴിവുള്ള അധികാരിയെ വിജ്ഞാപനം അനുവദിക്കുന്നു എന്നും സർക്കാർ നിലപാടെടുത്തു. എന്നിരുന്നാലും, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനെ പ്രഥമ വിവര റിപ്പോർട്ടിൽ പേര് വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അന്വേഷണത്തിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി ആവശ്യമാണ്. പ്രഥമ വിവര റിപ്പോർട്ടിൽ പേര് വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, എന്നാൽ കൂടുതൽ അന്വേഷണത്തിൽ കുറ്റകൃത്യത്തിൽ പങ്കാളിയാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ,

അന്വേഷണത്തിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി ആവശ്യമില്ല എന്നും സംസ്ഥാന സർക്കാർ തുടർന്ന് നിലപാടെടുത്തു. രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അതായത് ഡി.ഐ.സി. ചന്ദൗലിയിലെ അന്നത്തെ ജനറൽ മാനേജർ ശ്രീ റാം ജി സിംഗ്, ഡി.ഐ.സി. ചന്ദൗലിയിലെ അസിസ്റ്റന്റ് മാനേജർ ശ്രീ യോഗേന്ദ്ര നാഥ് പാണ്ഡെ എന്നിവരെ സംബന്ധിച്ച്, 2011 ഏപ്രിൽ 13-ന് സി.ബി.ഐ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത എഫ്.ഐ.ആറിൽ, ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 120B, 420, പി.സി. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 13(1)(d) ചേർത്ത് വായിക്കുന്ന വകുപ്പ് 13(2) എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റങ്ങൾക്ക് 2018 സെപ്റ്റംബർ 7-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം അനുമതി നൽകിയതായും സംസ്ഥാന സർക്കാർ സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ വ്യക്തമാക്കി.

7. അപവദിത ഉത്തരവിലൂടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി കണ്ടെത്തിയത്, അന്വേഷണത്തിനിടയിൽ പേര് വെളിപ്പെട്ട സംസ്ഥാന സർക്കാരിലെ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ക്കെതിരെ 2018 സെപ്റ്റംബർ 7-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി സംസ്ഥാന സർക്കാർ പോസ്റ്റ്-ഫാക്ടോ സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്നാണ്. എഫ്.ഐ.ആറിൽ പേര് വെളിപ്പെടാതെ കുറ്റപത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഈ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ക്കെതിരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ സി.ബി.ഐ. അന്വേഷിക്കുന്നതിന് പോസ്റ്റ്-ഫാക്ടോ സമ്മതം മതിയാകും എന്നും വിദഗ്ധ സിംഗിൾ ജഡ്ജി കണ്ടെത്തി. എഫ്.ഐ.ആറിൽ ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പേരുകൾ വന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അന്വേഷണത്തിനിടയിൽ അവരുടെ പേരുകൾ വെളിച്ചത്തുവരികയും തുടർന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിലെ ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ക്കെതിരെ കുറ്റപത്രം സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്താൽ, അന്വേഷണം പൂർത്തിയാക്കിയ ശേഷം നൽകുന്ന സമ്മതം ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സാധുവായ സമ്മതമായിരിക്കും എന്നും സിംഗിൾ ജഡ്ജി വിധിച്ചു. കൂടാതെ, എഫ്.ഐ.ആറിൽ പേര് വെളിപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ക്ക് മാത്രമേ സമ്മതത്തിന്റെ ചോദ്യം ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നും,

കോടതിയെ സമീപിച്ച സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്ക് അതിന് കഴിയില്ല എന്നും സിംഗിൾ ജഡ്ജി കണ്ടെത്തി. അതിനാൽ, ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി എല്ലാ ഹർജികളും തള്ളി. ഇതിൽ അതൃപ്തനായാണ് നിലവിലെ അപ്പീലുകൾ ഫയൽ ചെയ്തത്.

8. അപ്പീൽവാദികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസൽ ശ്രീ. മുകുൾ റോഹത്ഗി സമർപ്പിച്ചത്, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സമ്മതമില്ലെങ്കിൽ, ഡി.എസ്.പി.ഇ.ക്ക് (സി.ബി.ഐ.) അന്വേഷണം നടത്താൻ അധികാരമില്ല എന്നാണ്. ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6-ൽ നിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നതുപോലെ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സമ്മതം നിർബന്ധമാണ് എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ് സമ്മതം നേടുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നത് വിഷയത്തിന്റെ മൂലകാരണത്തെ ബാധിക്കുകയും മുഴുവൻ അന്വേഷണത്തെയും അസാധുവാക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ബോധിപ്പിച്ചു. ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 120B, 420, അഴിമതി നിരോധന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 13(1)(d) ചേർത്ത് വായിക്കുന്ന വകുപ്പ് 13(2) എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റങ്ങളാണ് അപ്പീൽവാദികളായ സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്കെതിരെ ചുമത്തിയിട്ടുള്ളത് എന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. അഴിമതി നിരോധന നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റം ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെ മാത്രമേ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കഴിയൂ എന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. പ്രോസിക്യൂഷൻ ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 120B പ്രയോഗിച്ചതിനാൽ, അവിടെ മനസ്സുകളുടെ ഒത്തുചേരൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നത് നിർബന്ധമായ ആവശ്യകതയാണെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഉദ്യോഗസ്ഥനും സ്വകാര്യ വ്യക്തികളും തമ്മിൽ മനസ്സുകളുടെ ഒത്തുചേരൽ ഇല്ലെങ്കിൽ, അഴിമതി നിരോധന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 13(1)(d) ചേർത്ത് വായിക്കുന്ന ഐ.പി.സി.യിലെ വകുപ്പ് 120B പ്രകാരമുള്ള കുറ്റം നിലനിൽക്കില്ല എന്നും, അതിനാൽ ഒരു എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല എന്നും

അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. സ്വകാര്യ വ്യക്തിയും ഉദ്യോഗസ്ഥനും തമ്മിലുള്ള ഗൂഢാലോചനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു വിഷയത്തിൽ, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സാധുവായ സമ്മതം ഇല്ലെങ്കിൽ അന്വേഷണം അനുവദിക്കാനാവില്ലെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ***മിസ്. മായാവതി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും***[1] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസൽ ശക്തമായി ആശ്രയിച്ചു.

9. എസ്.എൽ.പി. (സി.ആർ.എൽ.) നമ്പർ 8420-21/2019-ൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്ത അപ്പീലുകളിലെ കുറ്റാരോപിതരായ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുവേണ്ടി ഹാജരായ ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസൽ ശ്രീ. അജിത് കുമാർ സിൻഹ സമർപ്പിച്ചത്, അപ്പീൽവാദികളായ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, സാധുവായ സമ്മതമില്ലാതെ സി.ബി.ഐക്ക് വിഷയം അന്വേഷിക്കാൻ അധികാരമോ അധികാരപരിധിയോ ഇല്ല എന്നാണ്. 2018 സെപ്റ്റംബർ 7-ന് നൽകിയ പോസ്റ്റ് ഫക്ടോ അനുമതി, മുൻകൂർ സമ്മതം നേടുന്നതിലെ ന്യൂനത പരിഹരിക്കുന്നില്ല എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. അതിനാൽ, നടപടികൾ റദ്ദാക്കാനും അസാധുവാക്കാനും ബാധ്യതയുണ്ടെന്ന് രണ്ട് സീനിയർ അഭിഭാഷകരും ബോധിപ്പിച്ചു.

10. ബഹുമാനപ്പെട്ട അഡീഷണൽ സോളിസിറ്റർ ജനറൽ ശ്രീ. എസ്.വി. രാജു സമർപ്പിച്ചത്, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരമുള്ള മുൻകൂർ സമ്മതം നിർബന്ധമല്ല, മറിച്ച് നിർദ്ദേശപരമാണ് എന്നാണ്. ഏത് സാഹചര്യത്തിലും, മുൻകൂർ സമ്മതം നേടാത്തതിലെ നടപടിപരമായ ക്രമക്കേട് കാരണം അപ്പീൽവാദികൾക്ക് ദോഷം സംഭവിച്ചു എന്നോ നീതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു എന്നോ അപ്പീൽവാദികൾക്ക് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, അന്വേഷണം അസാധുവാക്കപ്പെടില്ല എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. അപ്പീൽവാദികളായ സ്വകാര്യ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള

[1] (2012) 8 SCC 106

ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനുമായി ബന്ധപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ, പി.സി. ആക്ട് പ്രകാരമുള്ള വിഷയങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിന് പൊതുസമ്മതം നൽകിയ 1989 ജൂൺ 15-ലെ വിജ്ഞാപനം ഉള്ളതിനാൽ, അവരുടെ പരാതികൾ തികച്ചും അടിസ്ഥാനരഹിതമാണ് എന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അന്വേഷണം പൂർത്തിയാക്കിയ ശേഷം 2018 സെപ്റ്റംബർ 7-ന് ഏതായാലും സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്നും, അതിനാൽ എന്തെങ്കിലും ന്യൂനത ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നു എന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട എ.എസ്.ജി. സമർപ്പിച്ചു. ഏത് സാഹചര്യത്തിലും, തങ്ങൾക്ക് ദോഷം സംഭവിച്ചു എന്നതിനെക്കുറിച്ചോ നീതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു എന്നതിനെക്കുറിച്ചോ അപ്പീൽവാദികളായ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് വാദങ്ങളൊന്നും ഇല്ലെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അതിനാൽ, ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിൽ ഇടപെടേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

11. ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് (ഡി.എസ്.പി.ഇ.) ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 5-ഉം 6-ഉം ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്. അവ താഴെക്കൊടുക്കുന്നു:

*5. **പ്രത്യേക പോലീസ് സ്ഥാപനത്തിന്റെ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും മറ്റ് പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കൽ**: (1) കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്, വകുപ്പ് 3 പ്രകാരമുള്ള വിജ്ഞാപനത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യങ്ങളോ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ വിഭാഗങ്ങളോ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ അംഗങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്തേക്ക് (റെയിൽവേ പ്രദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ), അത് ഒരു യൂണിയൻ ടെറിട്ടറി അല്ലെങ്കിൽ പോലും, ഉത്തരവിലൂടെ വ്യാപിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.*

(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരമുള്ള ഒരു ഉത്തരവ് വഴി, മേൽപ്പറഞ്ഞ പോലീസ് സ്ഥാപനത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും

അത്തരം ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്തേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുമ്പോൾ, അതിലെ ഒരു അംഗത്തിന്, ഈ വിഷയത്തിൽ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് നൽകാവുന്ന ഏതൊരു ഉത്തരവിനും വിധേയമായി, ആ പ്രദേശത്ത് ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കാവുന്നതാണ്. അപ്രകാരം ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം ആ പ്രദേശത്തെ പോലീസ് സേനയിലെ ഒരു അംഗമായി കണക്കാക്കുകയും, ആ പോലീസ് സേനയിലെ ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന് നിക്ഷിപ്തമായ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും പ്രത്യേക അവകാശങ്ങളും ലഭിക്കുകയും, ബാധ്യതകൾക്ക് വിധേയനാവുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

(3) ഏതെങ്കിലും പ്രദേശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം അത്തരം ഒരു ഉത്തരവ് നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഉപവകുപ്പ് (2) ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് മുൻവിധിയില്ലാതെ, ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ റാങ്കിലോ അതിന് മുകളിലോ ഉള്ള ഏതൊരു അംഗത്തിനും, ഈ വിഷയത്തിൽ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് നൽകാവുന്ന ഏതൊരു ഉത്തരവിനും വിധേയമായി, ആ പ്രദേശത്തെ ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. അപ്രകാരം അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം തന്റെ സ്റ്റേഷൻ പരിധിക്കുള്ളിൽ അത്തരം ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

6. ***അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ അനുമതി.*** *- വകുപ്പ് 5-ൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതൊന്നും ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ ഏതെങ്കിലും അംഗത്തെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ (യൂണിയൻ ടെറിട്ടറിയോ റെയിൽവേ പ്രദേശമോ അല്ലാത്ത) ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത്, ആ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ സമ്മതമില്ലാതെ*

അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും വിനിയോഗിക്കാൻ അനുവദിക്കുന്നതായി കണക്കാക്കരുത്.

ഇതിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നത്, വകുപ്പ് 5 കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന് ഡി.എസ്.പി.ഇ. അംഗങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും യൂണിയൻ ടെറിട്ടറികൾക്കപ്പുറം ഒരു സംസ്ഥാനത്തേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാൻ കഴിവ് നൽകുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനം അതിർത്തിക്കുള്ളിൽ അത്തരം ഒരു വ്യാപ്തിക്ക് സമ്മതം നൽകാതെ അത് അനുവദനീയമല്ല. വ്യക്തമായും, ഭരണഘടനയുടെ അടിസ്ഥാന ഘടനകളിലൊന്നായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന ഭരണഘടനയുടെ ഫെഡറൽ സ്വഭാവത്തിന് അനുസൃതമായാണ് ഈ വ്യവസ്ഥകൾ.

12. ഉത്തർപ്രദേശ് ഗവൺമെന്റ് 1989 ജൂൺ 15-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിജ്ഞാപനം ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്. അത് താഴെക്കൊടുക്കുന്നു:

"ഉത്തർപ്രദേശ് ഗവൺമെന്റ്

ആഭ്യന്തരം (പോലീസ്) വകുപ്പ് -1

നമ്പർ 3442/VIII-1-84/88

ലഖ്നൗ, തീയതി: 1989 ജൂൺ 15

വിജ്ഞാപനം

ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ആക്ട്, 1946-ലെ (25/1946) വകുപ്പ് 6-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച്, അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988 (49/1988) പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളും, മേൽപ്പറഞ്ഞ കുറ്റകൃത്യങ്ങളോ ഏതെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യങ്ങളോ ആയി ബന്ധപ്പെട്ട ശ്രമങ്ങൾ, പ്രേരണകൾ, ഗൂഢാലോചനകൾ, അതേ ഇടപാടിൽ സംഭവിച്ചതും അതേ

വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതുമായ മറ്റേതെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ എന്നിവ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ അംഗങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം മുഴുവൻ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉത്തർപ്രദേശ് ഗവർണർ സന്തോഷത്തോടെ സമ്മതം നൽകുന്നു. എങ്കിലും, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയില്ലാതെ അത്തരം അന്വേഷണം ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടില്ല എന്ന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ഇത് വിധേയമായിരിക്കും.

ഗവർണറുടെ പേരിൽ ഉത്തരവനുസരിച്ച്,

ഒപ്പ്/-

(എസ്.കെ. ത്രിപാഠി)

ആഭ്യന്തര സെക്രട്ടറി, യു.പി. ഗവൺമെന്റ്"

13. അതിനാൽ, ഡൽഹി സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിലെ (ഡി.എസ്.പി.ഇ.) അംഗങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയും ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം മുഴുവനും അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളും, അതേ ഇടപാടിൽ സംഭവിച്ചതും അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതുമായ എല്ലാ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ശ്രമങ്ങൾ, പ്രേരണകൾ, ഗൂഢാലോചനകൾ എന്നിവ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം ഒരു പൊതു സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയില്ലാതെ അത്തരം അന്വേഷണം ഏറ്റെടുക്കരുത് എന്ന ഒരു നിബന്ധന ഇതിനുണ്ട്.

അതുകൊണ്ട്, സ്വകാര്യ വ്യക്തികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അവർക്കെതിരെ എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് തടസ്സമില്ല, കാരണം ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം പ്രത്യേക സമ്മതം ആവശ്യമില്ല. 1989 ജൂൺ 15-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം ഒരു പൊതു സമ്മതം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് വഴി അഴിമതി നിരോധന നിയമം, 1988 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളും, അതേ ഇടപാടിൽ നടന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതോ ആയ മറ്റ് കുറ്റകൃത്യങ്ങളും അന്വേഷിക്കുന്നതിന് ഡി.എസ്.പി.ഇ. അംഗങ്ങൾക്ക് ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം മുഴുവൻ അധികാരപരിധി നൽകുന്നു. അതിനാൽ, അഴിമതി നിരോധന നിയമപ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും, അതേ ഇടപാടിൽ നടന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അതേ വസ്തുതകളിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതോ ആയ ഐ.പി.സി. പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്കെതിരെ എഫ്.ഐ.ആർ. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് ഡി.എസ്.പി.ഇ. അംഗങ്ങൾക്ക് എല്ലാ അധികാരങ്ങളും അധികാരപരിധിയുമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട്, സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ സമർപ്പിച്ച അപ്പീലുകളിൽ യാതൊരു മെറിറ്റും ഞങ്ങൾ കാണുന്നില്ല.

14. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, തുടക്കത്തിൽ അവരെ എഫ്.ഐ.ആറിൽ പേര് വെളിപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും, അന്വേഷണത്തിനിടെ അവരുടെ പേരുകൾ ഉയർന്നുവന്നു, തൽഫലമായി കുറ്റപത്രം സമർപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പായി, 2012 മെയ് 31-ലെ ഉത്തരവ് വഴി അഴിമതി നിരോധന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 19 പ്രകാരം അവരുടെ പ്രോസിക്യൂഷന് അനുമതി നൽകി. ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം ഉദ്യോഗസ്ഥരെ അന്വേഷിക്കുന്നതിന് 2018 സെപ്റ്റംബർ 7-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി സംസ്ഥാന സർക്കാർ പോസ്റ്റ്-ഫാക്ടോ സമ്മതം നൽകി എന്നതും തർക്കമില്ലാത്ത കാര്യമാണ്.

15. 1955-ൽ തന്നെ, 1947-ലെ അഴിമതി നിരോധന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 5(4) പ്രകാരം, ഡെപ്യൂട്ടി സൂപ്രണ്ട് ഓഫ് പോലീസ് റാങ്കിന് താഴെയുള്ള ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഒന്നാം ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഉത്തരവില്ലാതെ നടത്തിയ അന്വേഷണം നിർബന്ധമാണോ അതോ നിർദ്ദേശപരമാണോ എന്ന ചോദ്യം ഈ കോടതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് വന്നു. വ്യവസ്ഥ നിർബന്ധമാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയ കോടതി, അത്തരം അന്വേഷണത്തെത്തുടർന്നുണ്ടാകുന്ന വിചാരണ എത്രത്തോളം അസാധുവാകും എന്ന ചോദ്യം പരിഗണിച്ചു. ***എച്ച്.എൻ. ഋഷ്ബഡ് ആൻഡ് ഇന്ദർ സിംഗ് v. ദ സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഡൽഹി***[2] എന്ന കേസിൽ, കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

> *"അതുകൊണ്ട്, അന്വേഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു നിർബന്ധിത വ്യവസ്ഥയുടെ ലംഘനം മൂലം അസാധുവായ ഒരു പോലീസ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കോഗ്നിസൻസ് എടുക്കുകയും അതിനെത്തുടർന്ന് വിചാരണ നടക്കുകയും ചെയ്താൽ, അന്വേഷണത്തിലെ നിയമവിരുദ്ധത നീതിനിഷേധത്തിന് കാരണമായി എന്ന് തെളിയിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ വിചാരണയുടെ ഫലം റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നതിൽ സംശയമില്ല. പ്രഭു v. ചക്രവർത്തി (AIR 1944 PC 73), ലുംഭാർദാർ സുത്ഷി v. ദ കിംഗ് (AIR 1950 PC 26) എന്നീ കേസുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നതുപോലെ, അന്വേഷണത്തിനിടയിൽ സംഭവിച്ച നിയമവിരുദ്ധത വിചാരണയ്ക്കുള്ള കോടതിയുടെ യോഗ്യതയെയും അധികാരപരിധിയെയും ബാധിക്കുന്നില്ല എന്നത് നന്നായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട വസ്തുതയാണ്. ഇത് അന്വേഷണത്തിനിടയിലെ അറസ്റ്റിലെ നിയമവിരുദ്ധതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും, നിലവിലെ കേസുകളിൽ തെളിവുകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനത്തിലെ*

[2] [1955] 1 SCR 1150

നിയമവിരുദ്ധതയാണ് നമ്മൾ പരിഗണിക്കുന്നത്. ഈ വ്യത്യാസം ദോഷത്തിന്റെയോ നീതിനിഷേധത്തിന്റെയോ ചോദ്യത്തിൽ പ്രസക്തമായേക്കാം, എന്നാൽ രണ്ട് കേസുകളും വ്യക്തമായി കാണിക്കുന്നത്, അന്വേഷണത്തിന്റെ അസാധുതയ്ക്ക് കോടതിയുടെ യോഗ്യതയുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല എന്നാണ്. അതിനാൽ, കോഗ്നിസൻസ് എടുക്കുകയും കേസ് തീർപ്പാക്കൽ വരെ എത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, മുൻപ് നടന്ന അന്വേഷണത്തിന്റെ അസാധുത ഫലത്തെ അസാധുവാക്കുന്നില്ല എന്നും, അതുമൂലം നീതിനിഷേധം സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ എന്നും ഞങ്ങൾ വ്യക്തമായി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു."

അന്വേഷണത്തിലെ നിയമവിരുദ്ധത നീതിനിഷേധത്തിന് കാരണമായി എന്ന് തെളിയിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, കോഗ്നിസൻസും വിചാരണയും റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഇതിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. നിയമവിരുദ്ധത ദോഷത്തിന്റെയോ നീതിനിഷേധത്തിന്റെയോ ചോദ്യത്തിൽ പ്രസക്തമായേക്കാം, എന്നാൽ അന്വേഷണത്തിന്റെ അസാധുതയ്ക്ക് കോടതിയുടെ യോഗ്യതയുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല എന്നും വിധിച്ചിരിക്കുന്നു.

16. ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ ചട്ടത്തിലെ വകുപ്പ് 465 പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട്, ***സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് കർണ്ണാടക v. കുപ്പുസ്വാമി ഗൗണ്ടറും മറ്റുള്ളവരും***[3] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി നടത്തിയ താഴെ പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങളും ശ്രദ്ധേയമാണ്:

14. എന്നിരുന്നാലും, ഈ വിചാരണ നിയമപരമാക്കാൻ വകുപ്പ് 465 സി.ആർ.പി.സി-യിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. ഈ നിഗമനത്തിന് കാരണങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല. വകുപ്പ് 465 സി.ആർ.പി.സി ഇപ്രകാരമാണ്:

[3] (1987) 2 SCC 74

"തെറ്റ്, ഒഴിവാക്കൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രമക്കേട് എന്നിവ കാരണം വിധി അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷ എപ്പോഴാണ് മാറ്റാൻ കഴിയുക. — (1) ഇതിൽ മുമ്പ് അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, കഴിവുള്ള ഒരു കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു കണ്ടെത്തൽ, ശിക്ഷ, അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് എന്നിവ, പരാതിയിലോ, സമൻസിലോ, വാറന്റിലോ, പ്രഖ്യാപനത്തിലോ, ഉത്തരവിലോ, വിധിന്യായത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ വിചാരണയ്ക്ക് മുമ്പോ വിചാരണയ്ക്കിടയിലോ ഉള്ള മറ്റ് നടപടികളിലോ, അല്ലെങ്കിൽ ഈ കോഡ് പ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും അന്വേഷണത്തിലോ മറ്റ് നടപടികളിലോ ഉള്ള ഏതെങ്കിലും തെറ്റ്, ഒഴിവാക്കൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രമക്കേട്, അല്ലെങ്കിൽ പ്രോസിക്യൂഷനുള്ള ഏതെങ്കിലും അനുമതിയിലെ തെറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ ക്രമക്കേട് എന്നിവയുടെ പേരിൽ, നീതിയുടെ പരാജയം യഥാർത്ഥത്തിൽ സംഭവിച്ചു എന്ന് ആ കോടതിക്ക് അഭിപ്രായമില്ലെങ്കിൽ, ഒരു അപ്പീൽ, സ്ഥിരീകരണ, അല്ലെങ്കിൽ പുനഃപരിശോധനാ കോടതി മാറ്റുകയോ തിരുത്തുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല.

(2) ഈ കോഡ് പ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിലെ ഏതെങ്കിലും തെറ്റ്, ഒഴിവാക്കൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രമക്കേട്, അല്ലെങ്കിൽ പ്രോസിക്യൂഷനുള്ള ഏതെങ്കിലും അനുമതിയിലെ തെറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ ക്രമക്കേട് എന്നിവ നീതിയുടെ പരാജയത്തിന് കാരണമായിട്ടുണ്ടോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ, നടപടികളുടെ മുൻ ഘട്ടത്തിൽ ആക്ഷേപം ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നോ എന്നും ഉന്നയിക്കേണ്ടിയിരുന്നോ എന്നും കോടതി പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്."

കുറ്റാരോപിതന് ദോഷം സംഭവിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, കഴിവുള്ള ഒരു കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു കണ്ടെത്തലോ ശിക്ഷയോ കേവലം ക്രമക്കേടിന്റെ പേരിൽ റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ഈ ചോദ്യം വിചാരണ വേളയിൽ പ്രതി ഉന്നയിച്ചില്ലെന്നും, വിചാരണയിലോ അപ്പീൽ

ഘട്ടത്തിലോ യാതൊരു ദോഷവും വാദിച്ചിട്ടില്ലെന്നും തർക്കമില്ല. അതിനാൽ, ദോഷം ഇല്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ, അത്തരം സാങ്കേതികമായ ആക്ഷേപം കഴിവുള്ള കോടതിയുടെ ഉത്തരവിനെയോ ശിക്ഷയെയോ ബാധിക്കില്ല. വകുപ്പ് 465 കൂടാതെ, വകുപ്പ് 462 തെറ്റായ സ്ഥലങ്ങളിൽ നടന്ന വിചാരണകൾക്കുള്ള പരിഹാരം നൽകുന്നു. വകുപ്പ് 462 ഇപ്രകാരമാണ്:

> *"462. തെറ്റായ സ്ഥലത്ത് നടന്ന നടപടികൾ. — ഒരു ക്രിമിനൽ കോടതിയുടെ ഒരു കണ്ടെത്തൽ, ശിക്ഷ, അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് എന്നിവ, അത് സംഭവിച്ചതോ പാസാക്കിയതോ ആയ അന്വേഷണമോ, വിചാരണയോ, മറ്റ് നടപടികളോ തെറ്റായ സെഷൻസ് ഡിവിഷൻ, ജില്ല, സബ് ഡിവിഷൻ, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് പ്രാദേശിക ഏരിയ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നടന്നതിന്റെ പേരിൽ മാത്രം റദ്ദാക്കപ്പെടുന്നതല്ല, അത്തരം പിശക് യഥാർത്ഥത്തിൽ നീതിയുടെ പരാജയത്തിന് കാരണമായിട്ടുണ്ട് എന്ന് തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ."*

വിചാരണ തെറ്റായ സെഷൻസ് ഡിവിഷനിലോ സബ് ഡിവിഷനിലോ ജില്ലയിലോ മറ്റ് പ്രാദേശിക ഏരിയയിലോ നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പോലും ഈ വ്യവസ്ഥ ആ തീരുമാനത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നു. അത്തരം ഒരു പിശക് നീതിയുടെ പരാജയത്തിൽ കലാശിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ അതിന് എന്തെങ്കിലും പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകൂ. അല്ലാത്തപക്ഷം, അത്തരം ഒരു പിശകിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം ഒരു കണ്ടെത്തലോ ശിക്ഷയോ റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല.

17. ***യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ v. പ്രകാശ് പി. ഹിന്ദുജും മറ്റൊരാളും***[4] എന്ന കേസിൽ, ഈ കോടതി ***എച്ച്.എൻ. ഋഷ്ബദ്***[5] (മേൽപരാമർശം) എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

[4] (2003) 6 SCC 195
[5] [1955] 1 SCR 1150

"21. ...അന്വേഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു നിർബന്ധിത വ്യവസ്ഥയുടെ ലംഘനം മൂലം ആരംഭിച്ച ഒരു പോലീസ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ നടപടി എടുക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതിനെത്തുടർന്നുണ്ടാകുന്ന വിചാരണയുടെ ഫലം റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല. അന്വേഷണത്തിലെ നിയമവിരുദ്ധത നീതിനിഷേധത്തിന് കാരണമായി എന്ന് തെളിയിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, അന്വേഷണത്തിനിടയിൽ സംഭവിച്ച നിയമവിരുദ്ധത വിചാരണയ്ക്കുള്ള കോടതിയുടെ യോഗ്യതയെയും അധികാരപരിധിയെയും ബാധിക്കുന്നില്ല എന്നും *പ്രഭു v. ചക്രവർത്തി (AIR 1944 SC 73), ലുംഭാർദാർ സുത്ഷി v. ദ കിംഗ് (AIR 1950 PC 26)* എന്നീ കേസുകൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി കോടതി വ്യക്തമാക്കി. ഇതാണ് നിയമപരമായ സാഹചര്യം എന്നതിനാൽ, സി.വി.സി.യുടെ അംഗീകാരമില്ലാതെ സി.ബി.ഐ. കുറ്റപത്രം സമർപ്പിച്ചതിൽ ഒരു പിശകോ ക്രമക്കേടോ വരുത്തി എന്ന് വാദത്തിന് വേണ്ടി സങ്കൽപ്പിച്ചാൽ പോലും, അത്തരം ഒരു കുറ്റപത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പെഷ്യൽ ജഡ്ജി എടുത്ത കോഗ്നിസൻസ് റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല, അതുപോലെ അതിനെത്തുടർന്നുള്ള കൂടുതൽ നടപടികൾ റദ്ദാക്കാനും കഴിയില്ല. ഹൈക്കോടതി, ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പെഷ്യൽ ജഡ്ജി കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ കോഗ്നിസൻസ് എടുത്ത ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കിയതിലും കേസിന്റെ തുടർന്നുള്ള നടപടികൾ റദ്ദാക്കിയതിലും വ്യക്തമായി പിഴവ് വരുത്തിയിരിക്കുന്നു."

അതിനാൽ, സി.വി.സി.യുടെ അംഗീകാരമില്ലാതെ സി.ബി.ഐ. കുറ്റപത്രം സമർപ്പിച്ചതിൽ ഒരു പിശകോ ക്രമക്കേടോ വരുത്തി എന്ന് വാദത്തിന് വേണ്ടി സങ്കൽപ്പിച്ചാൽ പോലും, അത്തരം ഒരു കുറ്റപത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പെഷ്യൽ ജഡ്ജി എടുത്ത കോഗ്നിസൻസ് റദ്ദാക്കാൻ കഴിയില്ല, അതുപോലെ അതിനെത്തുടർന്നുള്ള

കൂടുതൽ നടപടികൾ റദ്ദാക്കാനും കഴിയില്ല എന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചു എന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

18. അടുത്തിടെ, ഞങ്ങളിൽ ഒരാൾ ഉൾപ്പെട്ട ഈ കോടതിയുടെ ഒരു ബെഞ്ച് (ജസ്റ്റിസ് ഖാൻവിൽക്കർ) ***കൻവാൽ തനുജ് v. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ബിഹാറും മറ്റുള്ളവരും***[6] എന്ന കേസിൽ ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ പരിഗണിക്കാൻ അവസരമുണ്ടായി. ആ കേസിൽ ഉയർന്നുവന്ന ചോദ്യം, ഒരു കുറ്റകൃത്യം യൂണിയൻ ടെറിട്ടറിയിൽ സംഭവിക്കുകയും കുറ്റാരോപിതരിലൊരാൾ ആ യൂണിയൻ ടെറിട്ടറിക്ക് പുറത്തുള്ള മറ്റൊരു സംസ്ഥാനത്ത് താമസിക്കുകയോ/ജോലി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനം പ്രത്യേക സമ്മതം നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ പോലും ഡി.എസ്.പി.ഇ. അംഗങ്ങൾക്ക് അത് അന്വേഷിക്കാൻ അധികാരമുണ്ടോ എന്നതായിരുന്നു. താൻ ബീഹാർ സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജോലി ചെയ്യുന്നതിനാൽ, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം ബീഹാർ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രത്യേക സമ്മതമില്ലാതെ അന്വേഷണം അനുവദനീയമല്ല എന്നായിരുന്നു ഹൈക്കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ അപ്പീൽവാദി ഉന്നയിച്ച വാദം. എന്നാൽ, കുറ്റകൃത്യം ഡൽഹിയിൽ നടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ആ കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ അന്വേഷണം യാദൃശ്ചികമായി ബീഹാർ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രദേശത്തേക്ക് വ്യാപിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം പ്രത്യേക സമ്മതമില്ലാതെ ബീഹാർ പ്രദേശത്ത് ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെയുള്ള അന്വേഷണം അനുവദിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് വാദിക്കുന്നത് ഈ കോടതി തള്ളി. അന്വേഷണവുമായി മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിന് സി.ബി.ഐക്ക് അത്തരമൊരു സമ്മതം ആവശ്യമാണ് എന്ന സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വാദം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, 1996 ഫെബ്രുവരി 19-ലെ വിജ്ഞാപനം വഴി ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം എതിർകക്ഷി-സംസ്ഥാനം

[6] 2020 SCC OnLine SC 395

പൊതു സമ്മതം നൽകിയിട്ടുള്ളതിനാൽ, അതിന് വിരുദ്ധമായി വാദിക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിയില്ല എന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചു.

19. നിലവിലെ കേസിൽ, നിലവിലുള്ള പൊതുസമ്മതത്തിനു പുറമേ, വകുപ്പ് 6 പ്രകാരമുള്ള മുൻകൂർ സമ്മതം തങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകമായി ലഭിക്കാത്തത് മൂലം എന്തെങ്കിലും ദോഷം സംഭവിച്ചു എന്നതിനെക്കുറിച്ചോ, അല്ലെങ്കിൽ നീതിനിഷേധം സംഭവിച്ചു എന്നതിനെക്കുറിച്ചോ ഉദ്യോഗസ്ഥർ വാദങ്ങളൊന്നും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ല.

20. ***മായാവതി***[7] കേസിലെ (മേൽപരാമർശം) ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ആ കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് വന്ന ഏക ചോദ്യം, 1995 മുതൽ 2003 വരെ നീളുന്ന ഹർജിക്കാരിയുടെ പെരുമാറ്റത്തിനെതിരെ അന്വേഷണം നടത്താൻ സി.ബി.ഐക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നിർദ്ദേശം ഈ കോടതി നൽകിയിട്ടുണ്ടോ, അതോ താജ് കോറിഡോർ വിഷയത്തിലെ ക്രമക്കേടുകളിൽ മാത്രമായി നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഒതുങ്ങിയിരുന്നുവോ എന്നതായിരുന്നു. 2003 സെപ്റ്റംബർ 11-ലെ സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹർജിക്കാരിയുടെ അധിക സ്വത്തുക്കളെക്കുറിച്ച് ഈ കോടതി അത്തരമൊരു കണ്ടെത്തലോ തൃപ്തിയോ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നും, യഥാർത്ഥത്തിൽ ഹർജിക്കാരി ഈ കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ കക്ഷി ആയിരുന്നില്ലെന്നും കോടതി കണ്ടെത്തി.

21. തത്ഫലമായി, ഡി.എസ്.പി.ഇ. ആക്ടിലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ സമ്മതം നേടാത്തതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തലിൽ ഇടപെടാൻ ഞങ്ങൾക്ക് കാരണമൊന്നും കാണുന്നില്ല.

22. എന്നിരുന്നാലും, ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിന് റഫർ ചെയ്തപ്പോൾ, ചോദ്യം നമ്പർ 1-ന് ഉത്തരം

[7] (2012) 8 SCC 106

നൽകിയ ശേഷം മാത്രമേ ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവയിൽ തീരുമാനമെടുക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന് നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് കേസ് വിദഗ്ധ സിംഗിൾ ജഡ്ജിക്ക് തിരികെ നൽകിയ ശേഷം, ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവയ്ക്ക് ഉത്തരം നൽകാൻ വിദഗ്ധ സിംഗിൾ ജഡ്ജി ബാധ്യസ്ഥനായിരുന്നു. എന്നാൽ, അപവദിത ഉത്തരവിൽ, ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവ ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജി ഒട്ടും കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടില്ല.

23. അതിനാൽ, ചോദ്യം നമ്പർ 2, 3, 4 എന്നിവ മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനായി ഞങ്ങൾ കേസ് ബഹുമാനപ്പെട്ട സിംഗിൾ ജഡ്ജിക്ക് തിരികെ അയക്കുന്നു. വിഷയത്തിന്റെ മെറിറ്റ് ഞങ്ങൾ പരിഗണിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, ഇരു പാർട്ടികൾക്കും ലഭ്യമായ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും തുറന്നുവെക്കുന്നു എന്നും ഞങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

24. ക്രിമിനൽ അപ്പീലുകൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിബന്ധനകളിൽ തീർപ്പാക്കുന്നു. അതനുസരിച്ച്, നിലവിലുള്ള എല്ലാ അപേക്ഷകളും, ഉണ്ടെങ്കിൽ, തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കും.

കല്പന കെ. ത്രിപാഠി അപ്പീലുകൾ തീർപ്പാക്കി.